

Luröbladet
2021

DEN TUSENÅRIGA LINDEN PÅ LURÖ
LURÖ - MIN INSPIRATIONSJKÄLLA
16 DISTANSMINUTER KONST
LURÖMINNEN **PRIS 20 KR**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SIDA

3. FRIVILLIGA ARBETSDAGAR PÅ LURÖ

4. ORDFÖRANDE HAR ORDET

5. VINTER PÅ LURÖ

6. VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖRENINGEN 2020

8. VERKSAMHETSBERÄTTELSE BÄRÖN 2020

12. FÅGELINVENTERING 2020

14. 16 DISTANSMINUTER KONST

17. UTSTÄLLNING PÅ NATURUM VÄ- NERSKÄRGÅRDEN VID LÄCKÖ SLOTT, SÄSONGEN 2021

18. LARSEN & ÖDVALLEN

20. LURÖMINNEN

25. DEN TUSENÅRIGA LINDEN PÅ LURÖ

26. SMÅNOTISER

28. SÅ MINNS JAG LURÖ

30. I HUVUDET PÅ EN FOTOGRAF

32. SMÅNOTISER

34. LURÖ – MIN INSPIRATIONSKÄLLA

36. TORE ANDERSSON HAR SATT LURÖ PÅ KARTAN

39. ATT INSPIRERAS AV ETT LAND- SKAP

40. GLÖM INTE MEDLEMSAVGIFTEN

FRIVILLIGA ARBETS- DAGAR PÅ LURÖ

23-25
APRIL

Styrelsen har beslutat att föreningen inte kommer kunna genomföra en vanlig arbetshelg och årsmöte på grund av pandemin. Kan höstens arbetshelg genomföras som normalt kommer vi istället ha årsmötet då, annars blir det digitalt årsmöte under hösten. Om riktlinjerna och rekommendationerna är sådana att de som vill kan åka ut till Lurö den 23-25 april så ska vi försöka ordna det.

Det blir i så fall ett begränsat antal personer som kan åka till Lurö då varje familj får ett eget boende. Vi lagar mat var för sig och vi sprider ut arbetsuppgifterna på ön för att hålla distans. Båtarna avgår i så fall på fredagen kl. 17.00 från Spiken i söder och Ekenäs i norr. Därefter går båtarna hem runt kl. 15.00. Glöm inte lakan, handduk, kläder för alla väder samt egen mat. Mer information om det är möjligt att genomföra en Luröresa i april får du av Henrik, henrikahlgren@hotmail.com / mobil: 0730 559757 eller med Sune, mobil; 0767 649440 eller westerberg.sune@gmail.com. **Boka med Sune senast 18 april** om du vill med. Berätta från vilken sida av Väner du kommer ifrån.

ARBETSDAG PÅ BÄRÖN 8 MAJ

8
MAJ

Om riktlinjerna är sådana att det är möjligt att genomföra en arbetsdag på Bärön försöker föreningen göra det lördagen den 8 maj. Arbetsdagar på Bärön brukar sällan dra lika mycket engagemang som Lurödagarna. Ta med er oömma kläder och matsäck. Arbetshandskar och material finns på plats. Hör av dig till henrikahlgren@hotmail.com eller 0730 559757 för mer information om arbetsdagen går att genomföra.

15-17
OKTOBER

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE UNDER HÖSTENS ARBETSELG

Föreningen planerar för att höstens arbetshelg kan genomföras likt en vanlig arbetshelg. Datumet **15-17 oktober** är bokad och båtarna planeras att gå kl. 17 på fredagen för att hinna fram före mörkrets infall. Vi planerar under helgen att hålla föreningens årsmöte. Skriv in datumet redan nu i kalendern så skriver vi ett e-mail och uppdaterar hemsidan med mer information när det närmar sig. Meddela Sune senast 10 oktober om du vill komma!

GDPR

I samband med att du betalar årets medlemsavgift godkänner du samtidigt att föreningen lagrar dina personuppgifter såsom namn, adress, telefonnummer, e-mail och när du blev/blir medlem. Mer information om föreningens policy finns på vår hemsida.

www.lurönok.se

QR-kod till vår hemsida

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Kära
Lurövänner.

Vädret styr över dagens göromål på Lurö. Är man här är det inte kalendern som dikterar sysslorna, det är vädret.

Morgonuppvaknandet börjas liggandes under ett duntäcke i en av sängarna på loftet på gamla skolan. Börja med att lyssna. Droppar det från skorstenshuven ner på plåtkanten vid tegelpannorna vet man att det regnar. Frekvensen av droppandet bestämmer regnmängden.

Lyssna på träden. Hör man bladen i körsbärsträdet strax utanför fönstret väl, vet man att det blåser ostligt vindar in i vassviken. Hör man till och med vågorna i sandviken, blåser det friskt. Är det inte körsbärsträdet vid gaveln av huset som det blåser i lyssnar man efter de högre aspkrönorna ett spökast bort. Darrar asplöven kan man även där gissa om det är de vanliga sommarvindarna från sydväst som sköljer in eller en sväng från nord. Är man på ön tidig vår eller sen höst får man förlita sig på tallkrönornas brus istället. Killgissningarna blir inte alltid rätt men ofta inte heller fel.

Idag finns ju vädrets makter en halvmeter bort i mobilen som ligger på spånskivegolvet men ändå fortsätter man att lyssna efter vindarna, och var de kommer ifrån. Varför är det så?

Är jag på väg till Lurö och segelekan är enda alternativet brukar jag vänta till en

dag då jag inte har motvind eller stiltje. Även om åror finns, tar det tre timmar att ro i stiltje. Är man enträgen som jag kommer man fram även i motvind. Det tar sin tid, men vad gör det?

Även sysslorna utförs efter vindens och molnens dikterande. Är stormvindarna aggressiva, målar man i lä. Är regnmolnen blytungar spejar man efter ljusare strimor i horisontens vindöga för att kanske istället bestämma sig för att olja ett par göromål senare på dagen.

Fullmånens skimmer hjälper till att hitta hem, lika lätt en stjärnklar natt som en molnig. Konturerna från rötter och stenar kan man ofta se. Belyses månen på sin andra sid har jag memorerat var ojämheterna finns längs stigarnas höger- och vänstersvängar. Blir det svårt kisar man upp mot trädkrönorna för att hitta vintertgatans sken för att skönja var trädgatan finns. Mer spänning än så kanske man inte behöver i sin vardag, eller vad tycker du?

Henrik Ahlgren

VINTER PÅ LURÖ

Ann-Marie Falkensjö
8e februari 2021

Minusgrader i flera veckor. Lite snö på det, men i skrivande stund ingen is att tala om. Här. Men i Ekenäs ligger den dokumenterat tjock!

Vi tog oss för att uppsöka vinter i fjällen, samtidigt som vinter slog till även på dessa breddgrader. Båten rustades för minusgrader, där hon låg i Ekenäs. Tre veckor senare när många mil tillryggalagts på skidor och vi återvände till Ekenäs, låg Blåtunga stadigt omgärdad av is!

Sune hjälpte till att spätta loss båten och följa oss de första 200 metrarna, på skidor. Det var en kamp! 12 cm tjock var isen vid bryggan. Vår hypotes var att isen skulle bli tunnare ju närmare vi kom det öppna vattnet, i slutet av Ekenäsrännan. Så fel vi hade! Isen tjocknade. Tre timmar senare mötte vi den öppna Väneren. En tur som vanligtvis tar 5! minuter. Att vända var inte möjligt, så i mörka kvällen anlände vi trötta till Lurö. Ingen is att tala om där.

Bestörta konstaterade vi att huset var totalt

utkylt och termometern visade 0! Hur var det möjligt? Nytt värmesystem som skulle skydda oss för just den här typen av otrevligheter. Tur i oturen hade inget hunnit frysa, bara ett litet istäcke på golvet i duschen, där kranen droppade. Kallt var det! 4 grader när vi la oss fullt påklädda under två filter och ett täcke.

Ännu värre överraskning mötte Gunnar då han var ner i hamnen nästa morgon för att se till båten. Den höll på att sjunka! Efter mycket pumpande och ösande konstaterade vi att ett hål hade bräckts på styrbord sida, långt akterut i vattenlinjen. Till vår enorma lättnad var inte motorerna skadade.

Eländet slutade inte där. När motorernas kylsystem skulle fyllas med glykol, visade det sig att vi hade för lite! En dunk innehöll inte glykol som det stod utanpå. Kicki på Ormedalen hjälpte oss ur knipan. Inte så att hon hyste glykol i sitt hus, inte heller i Fyren, men hennes kusin Bosse som har stuga vid Fyren, han hade! Tjoho! Glada gjorde vi en tur på fyrhjulingen och kunde sen med viss möda få glykolen på plats i motorerna.

Man ska nog ge tusan i att lämna ön, om man har tänkt bli här över vintern. Bäst att bara bli kvar i trygg hemmahamn!

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2020

Trots att vårens arbetshelg ställdes in och årsmötet flyttades till höstens arbetshelg stoppade inte det föreningen från att göra arbete. Eftersom isläget mer eller mindre var obefintligt under "vintern" kunde träd som fallit över stigarna börja tas bort redan i februari. Vid påskhelgen sjösattes linfärjan och rastbord och bänkar började oljas på Lurö på strategiska platser där stormvindarna inte kom åt.

Ett par veckor senare blev resten av rastborden och bänkarna färdigoljade och även linfärjan blev oljad. Vägvisaren som står utanför Sjöboden borstades, oljades och sattes sedan ut igen efter vinterförvar. Sex utedass på Stenstaka och ytterligare fyra på ön blev vårstädade före turistsäsongen drog igång.

Ett annat stort arbete som föreningen hjälpte till med var att förbättra tillgängligheten på Stenstaka genom att köra ut ca tio ton grus. Först togs uppstickande rötter och stenar bort från stigen. Därefter lades grus ut från turbåtsbryggan i hamnen och upp mot restaurangen för att jämna ut stigen. Detta provkördes med rullator och godkändes direkt av en av våra föreningsmedlemmar.

Någon vecka senare var det dags att röja Tegelbruksruinen på sly som kommit upp och därefter för föreningsmedlemmar mot Pumphuset. En al hade ramlat ner på taket och gjort sönder 25 enkupigt taktegelpannor. Det söndriga togs bort och ersattes med tegelpannor som en föreningsmedlem (Olle) hade samlat ihop och fraktat till Lurö. Nu finns även ett lager med fler tegelpannor i Pumphuset om fler går sönder.

I början av juni var två medlemmar; Reidun och Tommy vandrarhemsvårdar på Stenstaka. De började då att plocka ner det ruttna taket på informationscentralen på Stenstaka. Några dagar senare kom Johannes och rev resten av taket. Bara dagar efter röjdes smågranar i hagen på Stenstaka av Barbro och Ragnar.

Föreningen har tillverkat en vraksafarikarta på vrak som ligger i närheten av Norra Hökön. Kartan finns att tillgå både digitalt på vår hemsida och inplastad i vår brevlåda på Norra Hökön. Föreningen har också varit remissinstans när den nya paddelkartan togs fram.

På Norra Hökön har en ny spång tillverkats av Sune, Inga-Lena och Leif. Några

dagar senare oljades tre spänger och bänkar på ön. Träd som fallit över stigarna togs bort vid båda tillfällena.

Förbättring av stigmarkeringarna påbörjades också veckan efter midsommar av Ann-Marie och övriga delar av ön gjordes klart under sommaren.

I början av augusti fraktades virke till de två informationscentralerna till Lurö med pråm och kördes därefter upp med fyrhjulingen.

Någon vecka senare gjordes arbete under två dagar på infocentralen. Då reglades taket som var dåligt upp igen och på mer än halva taket lades råspont. Arbetet med råsponten slutfördes någon vecka senare. Då oljades också virke som senare ska användas som vattbrädor ochnockbrädor på taket till pumphuset.

Under andra helgen i oktober anordnades en arbetshelg med restriktioner. Medlemmar inackorderades familjevis i boendena och var och en fick laga sin egen mat, istället för gemensamma måltider. En av arbetsuppgifterna var att lägga papp på informationscentralen. Först drogs kanterna av med elhyvel och sedan sattes en fotbleck fast i nederkanten, därefter underpapp och till sist schingel. Plåthuven

som ska sitta på toppen skrapades och målades.

Linfärjan drogs upp och bands fast på land och i hagen i Stenstaka togs smågranar ner. Under söndagen åkte tre sällskap till Norra Hökön, Aspholmen och Bahallen för att måla dassen ut- och invändigt. På Norra Hökön skruvades även ett nytt rastbord ihop. Motorsågen användes för att få fram dasset på Aspholmen.

Vägvisaren togs in för vintern och arbete med en ny stolpe till vindvisaren gjordes. Dasset som står vid informationscentralen på Stenstaka fick en ny toalettpappershållare och taket borstades av från barr och löv.

Under helgen hölls även ett årsmöte där det beslutades att båtförare som kör föreningsmedlemmarna fakturerar 500 kronor per arbetshelg för att täcka bränslekostnader. En fyrgrupp bildades för att diskutera vilka fyror och sjömärken som är viktigast att bevara och de kommer lägga fram sitt förslag på årsmötet 2021.

Föreningen har ansökt och fått beviljat ett bidrag från Säffle kommun på 20 000 kr. Därefter fick föreningen ytterligare ett extra bidrag beviljat (coronastöd) på 16 000 kr i slutet av 2020 av kommunen.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE BÄRÖN 2020

2020 tillbringade föreningensmedlemmar 14 dagar på Bärön för att renovera byggnaderna samt färdigställa huset med inventarier och information om ön och de som en gång bott på ön.

Ett föreningsbidrag beviljades från Säffle kommun där en del av bidraget, 5 000 kr, var öronmärkt till Bärön för inköp av köksredskap och en gasspis för att möjliggöra övernattningslösningar för besökare.

Under vintern byggdes därför ett rullbord med en infälld gashäll på toppen och gasoltub under. Rullbordet ska förvaras under den nya köksbänken och rullas fram vid användning.

6 maj

Denna dag sjösattes föreningsbåten vid Hjälleskate och fylldes med virke, köksgeråd, plastbackar, motorsåg, färgburkar och gasoltub m.m. Detta transporterades till Bärön där det sedan forslades upp för hand eller med skottkärra. Trädet som ugglan brukade bo i hade under vintern ramlat över stigen så den fick vi ta bort för att kunna ta oss upp mot stugan. Väl vid fastlandet bojades båten upp igen på sin plats.

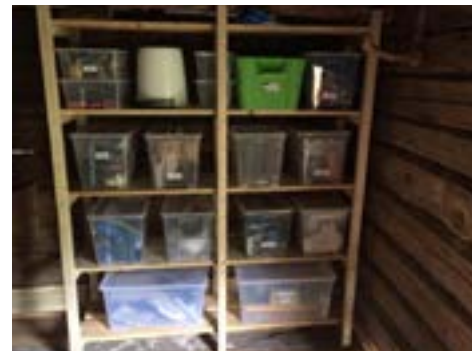
9 maj

Arbetsdagen innefattade oljning av bänkar och bord på ön, nytt linnetyg på kökssoffan samt en andra strykning av linoljefärg på köksbänken och vägghyllorna som ska vara ovanför. En föreningsmedlem har donerat en äldre gräsklippare som togs med till Bärön, därför klipptes gräset i trädgården. Före hemfärd spikades även stommen till en hylla som ska finnas i ekonomibyggnaden för föreningens verktyg etc. Brädor till hyllorna sågades också i rätt längd.

17 maj

Hyllan i ekonomibyggnaden byggdes klar och där finns nu föreningens grejer äntligen organiserade på ett bra sätt. En sista strykning med linoljefärg på de två vägghyllorna och köksbänken gjordes också. Pelargoner planterades också denna dag i terrakottakrukor och en ny gardin sattes upp i köket. Före hemfärd togs en del mått på virket som redan finns på plats för att komplettera inför sommarens byggen.

31 maj

Idag togs den gamla köksbänken ut ur huset och därefter sattes vägghyllorna upp på väggen i köket och den nya köksbänken installerades. Hyllor och köksbänk fylldes därefter med köksgeråd av olika slag.

Gräset klipptes även i trädgården och hälften av stigarna på ön röjdes på nedfallna träd. Före hemfärd påbörjades nästa projekt en 120 cm bred säng som ska stå i stora rummet i stugan.

26 juni

Ett lass med bl.a. en kökssoffa (med sovmöjligheter) och ett klaffbord som en föreningsmedlem donerat togs med till Bärön. En ny fotoutställning med gamla foton från Bärön hängdes i stora rummet och mer rekvisita sattes upp. Arbetet med sängen fortlöpte och före hemfärd klipptes gräset i trädgården. I farstun drogs spik ur väggarna och därefter sopades damm bort från väggar och taket i farstun.

13 juli

Arbetsdagen bestod av att hänga upp gardiner i stora rummet, städning av farstu, arbete med sängen och ställa ut medhavd rekvisita såsom strykjärn, tavlor och träpall m.m.

De sista stigarna röjdes på nedfallna träd och något nytt vindfälle togs bort efter stormen veckan före. Fler skyltar och kartor sattes upp utefter stigarna och dasset på andra sidan ön städades.

...forts.

20 juli

Under denna till en början regniga arbetsdag byggdes den 1800-tals inspirerade sängen klar. Den står nu i stora rummet med möjlighet för både povernap eller övernattnig. Stora rummet grovstädades och den stora skänken flyttades till en annan vägg. Före hemfärd hade molnen skingrat sig och marken torkat upp så gräsmattan klipptes i trädgården.

6-7 augusti

Under dessa två dagar tillverkades en informationsskylt och tre plintar till skylten gjöts i berget. Stigmarkeringar på hela ön förbättrades och två kartor sattes upp på två ställen. Gräset klipptes också i trädgården. Fler informationstavlor sattes upp i stora rummet och två broderade kuddar som var klara togs med till sängen. Ytterligare två kuddar är beställda som ska ligga i soffan med värmländskt ordspråk.

28 augusti

Arbetsdagen bestod av att ta med tova- de kuddar med korsstygn, sophink och städattiraljer till skurning m.m. till Bärön. Därefter skruvades informationsskylten på plats och oljades ännu en gång. När det var klart var det dags att lappa och laga tapeten i stora rummet och köket. Gräset i trädgården klippets och före hemfärd påbörjades arbetet med att fästa insektsnät i taket där fåglar m.m. kan komma in.

23 oktober

Bilen fylldes med rekvisita till stugan och ett par ungar. Väl på plats baxades en kista upp till stugan. Tre informationstavlor sattes upp inne i huset, och ett par plastlådor fylldes med dukar, lakan m.m. Ett par nya broderade kuddar till kökssoffan i stora rummet togs också med samt vedkorg m.m. Före hemfärd vinterstängdes huset och musfällor gillrades. Därefter kördes båten till Ekenäs.

30 juli

En sväng till Bärön gjordes denna dag för att borra tre hål för infästningen till framtida informationsskylt. Den kommer att sitta i trädgården, mellan stugan och det gamla dasset som nu blivit vedbod. På stommen kommer information om Bäröns historia med mera fästas för besökare att läsa. Dasset på andra sidan ön fick också en sittring monterat samma dag.

9 augusti

Denna soliga dag oljades informations- skylten med bryggsmörja och högt gräs runt muren till huset slogs med lie. Ett par tavlor sattes upp i köket och handstöpta ljus sattes i ljusstakarna som vi i arbets- gruppen har samlat ihop. Kakelugnen tvättades ren från sot och färgstänk. Före hemfärd fylldes gropar från grävlingens framfart i gräsmattan åter med jord.

25 september

Sjön låg nästintill spegelblank på vägen ut mot Bärön. Med togs en ny tavla med föreningens swishnummer. Även rekvisita såsom duk och kaffepanna m.m. togs med. Tyvärr hade mössen levt rövare så mycket fick tas iland och tvättas igen. Ena gaveln blev också klar med insektsnät och därefter började vi vinterstänga huset. Pelargone- rna och färgburkar togs med iland innan regnet med kulingvindarna nalkades.

Föreningen ansökte i slutet av augusti till Helmiastiftelsen om bidrag för fortsatta renoveringar av Bärötorpet. I mitten av november fick föreningen ett brev där det stod att vi erhållit ett stipendium. I vanliga fall så firas detta med en gemensam lunch och utdelning men på grund av rådande omständigheter fick en föreningsmedlem hämta ett fint diplom och check på 20 000 kronor.

FÅGELINVENTERING 2020

Hans Kongbäck

För 27:e året i rad inventerades Vänerns fågelskår ca 700 st. Liksom tidigare har jag hand om Lurö- och Millesviks skärgårdar.

Förutom Sune Westerberg med snabbgående Gordon assisterade Anke von Belino och Johannes Henström. Vi sökte även upp fjolårets häckningsplatser för fiskgjuse och havsörn. Två nya häckningsplatser för fiskgjuse hittades i Lurö skärgård medan flera av fjolårets häckningsplatser stod tomma. Totalt häckar ca tio par i Lurö- och Millesvik vilket ligger i nivå med fjolårets resultat.

Havsörnsstammen i Vänern fortsätter att växa och totalt börjar antalet revir närma sig femtio. Vi hittade en ny häckning i Millesvik. Några gamla häckningslokaler kontrollerades men bona stod tomma. Vi kan konstatera att örnarna är mycket rörliga av sig. De bygger nya bon eller använder alternativbon. Förra året häckade ett par i centrala delen av Lurö skärgård. Boet låg väl synligt från en farled. I boet satt en nästan flygfärdig unge. I maj i år såg fyra personer med hjälp av kikare boet från Bösshamn. I boet satt en unge. När vi passerade ön vid årets inventering i juni fanns inget bo. Några dagar senare gjordes en landstigning och tre personer varav två tjänstemän från länsstyrelsen sökte noggrant igenom området där boet legat. Inte ett spår av något bo varken i träd eller på marken. Ett mysterium.

Efter ett idogt sökande hittades ett par roskarl i Lurö skärgård. Det enda häckande paret i Vänern. Med viss besvikelse konstaterades att skrântärnan som häckade med tre par 2019 gått tillbaka. Ett par

hittades på en ny häckningsplats.

Antalet storskarv i Vänern ökade något till 1632 par efter att ha legat stabilt strax under 1500 par under tre år. Några kolonier har tillkommit medan andra försvunnit. Den största kolonin fanns liksom ifjol på Kållands västside med 545 bon. Efter några års frånvaro häckade åter storskarven i Lurö-Millesvik. En liten koloni på nio par.

Här följer en sammanställning av inventeringsresultatet 2020 för hela Vänern gjord av Jan Rees på länsstyrelsen. Fler detaljer kan man hitta på Vänerns Vattenvårdsförbunds hemsida. ”Vänerns öar kobbar och skär har inventerats årligen sedan 1994, främst med avseende på kolonihäckande måsfåglar (trutar, måsar och tärnor), men alla fåglar som påträffas på skären noteras och populationerna hos flera andra arter kan också följas. Flera av de talrika måsfåglarna är sedan våren 2020 rödlistade, vilket innebär att resultatet från inventeringen får ökad tyngd i ett nationellt perspektiv.

Fiskmåsa, gråtrut och havstrut räknades under året i förhållandevis låga antal, vilket är i överensstämmelse med arternas trender både i sjön och nationellt. Skratmåsa, silltrut samt både fisktärna och silvertärna uppvisade relativt god numerär men det var ingen av arterna som förekom i anmärkningsvärt höga antal. De fåtaliga arterna dvärgmåsa och skrântärna hade ett bra år men förekomsten i Vänern är känslig på grund av de små populationerna.

Antalet storskarvar ökade något efter tre år med stabil förekomst medan gråhägern uteblev som häckande art för andra året i rad. Antalet storlommar och småskrakar var normalt sett till trenderna i sjön, medan det fanns gott om strandskata under året. Sammanfattningsvis var inventeringsresultatet 2020 utan större över-

raskningar och de flesta arter följer sina tidigare trender på Vänerns fågelskår.

Under inventeringen 2020 räknades strax över 26 000 revirhävdande tärnor måsar och trutar på Vänerns fågelskår, samt några tusen fåglar av andra arter som är mer eller mindre beroende av att häcka nära de kolonihäckande måsfåglarna. Totalsiffran för måsfåglarna ligger 3500 fåglar lägre än medelvärdet för hela inventeringsperioden, vilket framför allt beror på minskade mängder fiskmåsa, skratmåsa och gråtrut.

Fågelarter som är rödlistade i Sverige och/eller listade i Fågeldirektivets bilaga 1 är av särskilt intresse att följa upp inom miljöövervakningen. Artdatabanken presenterade en ny rödlista under våren 2020 som innebär att de flesta måsar och trutar numera är rödlistade på grund av att de uppvisar minskande trender nationellt. Klassificeringen indikeras vid respektive art där NT betyder Nära hotad, VU betyder Sårbar och EN betyder starkt hotad. Fågeldirektivets bilaga 1 förändras inte och om arten är upptagen på denna lista indikeras det med FD nedan”. Jag väljer att kommentera ytterligare några arter.

Skratmåsa NT. Skratmåsen varierar stort mellan åren och 2020 års resultat på 5413 revirhävdande fåglar är högre än de två senaste åren, men klart lägre än tidigare. För tio år sedan låg antalet mellan 7000-8000.

Fiskmåsa NT. Fiskmåsen är ny på rödlistan 2020 och trenden i Vänern tycks följa resten av landet. Årets 9003 revirhävdande individer är den näst lägsta siffran under hela inventeringsperioden.

Gråtrut VU. Årets resultat på 4055 fåglar är den lägsta noteringen hittills. Havstrut VU. Havstruten fortsätter att

minska och årets resultat på 457 individer är den lägsta noteringen hittills. Skrântärna NT, FD. Fjolårets överraskande resultat på 8 par följdes i år med 7 häckande par. Vilket kan tyda på en stabilisering.

Fisktärna FD. Har en stabil förekomst i Vänern med årets resultat på nära sex tusen par. Den största kolonin med 275 fanns i Lurö skärgård.

Silvertärna FD. Med ca 1000 fåglar ligger beståndet på en stabil nivå. Storlom FD. Antalet revir har under åren varierat mellan 37 och 70. Årets inrapporterade revir 54 ligger nära medelvärdet för hela inventeringsperioden.

Strandskata NT. Ökar sakta i Vänern men minskar i andra områden. Årets resultat 88 revir är den näst högsta under hela inventeringsperioden.

Tofsvipa VU. Kom med på rödlistan 2020. Någon minskning märks inte på den lilla population som finns i Vänern, 16 revir.

Revidering av fågelskyddsområden i Lurö skärgård. Under en dag under inventeringsperioden 8-18 juni besöktes alla skär och öar med landstigningsförbud i skärgården tillsammans med Gunnar Lagerqvist och Johan Bohlin från länsstyrelsen. Under åren har flera vitfågelkolonier försvunnit på grund av minskade populationer. Fiskgjusebon har blåst ner eller stått tomma i årtal. Dessa kolonier och boplatser har helt i onödan varit belagda med landstigningsförbud. Ett förslag på åtgärder skall presenteras under våren och förhoppningsvis realiseras inför kommande häckningssäsong.

Beträffande Vänerns reglering och fortsatt igenväxning av Vänerns stränder har inte något hänt.

16 distansminuter konst

1994 hade Bengt Örnsvald byggt om iskällaren i Basteviken till ett konstgalleri. En fantastiskt bra idé som kom att berika och glädja galleribesökare och utställare under flera år. Galleriet döptes naturligtvis passande nog till "Galleri Iskällaren". Jag tillhörde gruppen av konstnärer som erbjöds att ställa ut där redan den första sommaren, tillsammans med Marianne Westerberg, Ulla-Britta Nisses och Hans Söderquist.

Under åren som följde tillstötte också nya namn bland utställarna bl.a. Tore Andersson, Matti Ohvo, Maritha Sundberg, Lars-Åke Olson, Monica Linderholm, Ingrid o Karin Örnsvald och Göran Samuelsson.

Två konstnärer fick tillsammans dela på galleriet i 14 dagar under perioden juli-augusti och sköta det praktiska var sin vecka. Vår strävan var att bjuda in konstnärer med olika stil och uttryck och på så vis erbjuda publiken ett varierat program.

Det var för mig personligen en fan-

tastisk känsla - på många sätt - att som konstnär få uppleva en sommarvecka på Lurö på det här viset. Som utställare bodde man bekvämt i galleriets mysiga gästrum och kom på så sätt i kontakt med både passerande turister och galleribesökare - och många spännande och intressanta möten uppstod förstås.

Jag brukade även sitta vid galleriet och måla och bjuda ut "Dagens akvarell" till högstbjudande, inte bara som en kul grej, utan också för att få prata lite bildkonst med dem som var intresserade. Under mina utställningsveckor hade jag dessutom en egen viskväll vid galleriet och underhöll publiken med lite svenska visor - och det blev också ett populärt inslag. Inte minst när musicerande kollegan Hans Söderquist slöt upp och förgyllde sommarkvällen.

Hans var en utmärkt dragspelare och mycket duktig sångare, med en fantastisk sångröst. Som medlem i Visklubb-67 framträdde han ofta under årens lopp inför Säftepubliken, och var

en mycket omtyckt musikanter. Han ägnade sig också åt bildkonsten och var en av initiativtagarna till galleriverksamheten.

Under den här tiden förändrades också steg för steg familjen Örnsvalds lilla blygsamma strandcafé till en stor och fin strandrestaurang och turboatarna från Ekenäs fick allt fler resenärer. Det nystartade vandrarhemmet "Luringen" på Stenstaka bidrog givetvis också till att turistbesökarna blev många fler på ön. Och vi fick därigenom också allt fler intresserade besökare i Galleri Iskällaren, vilket var mycket inspirerande för oss utställare.

De kom från när och fjärran, kan man lugnt säga.

Från världens alla hörn - om man nu vill uttrycka det så.

En minns jag särskilt. Han kom uppi-från. I flygplan med pontoner. Landade i Basteviken och lade till vid badberget. Efter ett dopp i böljan, lunch på bryggrestaurangen och ett besök i galleriet återvände piloten till flygplanet och flög iväg.

Konstutställningarna i Galleri Iskällaren pågick i 18 säsonger. Överraskande många besökare gick in i Örnsvalds gamla vackra iskällare på Lurö och tittade på konst under dessa 18 år.

Hans Söderquist:
Strand med
röd klippta.

Och flera av dem - men inte alla - skrev i gästboken därinne på det gamla slagbordet, bredvid Ulla-Brittans vackra vävnader.

Jag har tittat igenom galleriets gästböcker från de här åren.

De tog en stund.

Men det var det värt.

Varenda minut.

Alla dessa namnteckningar.

Från världens alla hörn - som sagt.

De flesta för mig obekanta - men ändå så närvarande.

Sida efter sida.

Sommardag efter sommardag.

Och så plötsligt - någon bekant.

En påminnelse.

Eller överraskning.

Överst i första gästboken:

9 juli 1994 - Marianne Westerberg (konstnär/entreprenör, Stenstaka, Lurö)

Nederst i sista gästboken:

28 augusti 2011 - Ruth Andersson (fyr-vaktarhustru, Stångudden, Lurö)

Däremellan - cirka femtontusen galleribesökare.

Ett mycket imponerande bokslut, utan tvekan.

Och för mig fyllt av oförglömliga sommarminnen.

Femtontusen besökare.

Från Hönsholmen mot Kinnekulle, Tommy Edström.

Tillsammans blir dom - med rådande coronaavstånd på två meter - en ganska lång ringlande kö.

Drygt sexton distansminuter, för att tala sjömannspråk.

Det blir Ekenäs - Läckö Slott, enkel resa med Luröbåten.

En härlig upplevelse, det också!

Tommy Edström

Bildtexter till höger:

Janssons hus, Tommy Edström.

Första vernissagen i Iskällaren med Bengt Örnvald, Marianne Westerberg och Tommy Edström.

Tommy Edström med sina målningar i iskällaren.

Tommy Edström kommer under årets säsong ha en utställning på Stenstaka med måleri inspirerad av Lurö. Förstasidan på årets Luröblad har Tommy skapat och den kommer bl.a. finnas med på utställningen.

Utställning på naturum Vänerskär- gården vid Läckö slott, säsongen 2021

Föreningen fick 2019 en förfrågan om att genomföra en utställning under säsongen 2021. Utställningen skulle handla om Lurö skärgård. En arbetsgrupp på fem personer utsågs ur föreningen.

Hans Kongbäck har tagit på sig ansvaret för genomförandet av utställningen. Kicki Rask som arbetar med andra utställningar jobbar med Hans som "bollplank" dvs de utbyter idèer kring texter och bilder. Utställningen tänkt att innehålla olika avdelningar:

Introduktion och kartor. En avdelning om föreningen och föreningsarbete. En med äldre bilder från Lurö. En om Lurö - ön i Vänerens mitt och en om Lurö skärgård. Hängning sker i april och officiell invigning den 6 juni vid slottets årliga invigning.

Lurö skärgård En resa i det inre och yttre landskapet

Välkommen till en fotoutställning på Läckö av Luröskärgårdens natur- och kulturförening. Lurö skärgård är en magnifik sötvattensskärgård. Europas största. Skärgården består av hundratals öar och skär med en stor variation. Höga branta klippöar i öster och havsbandsliga kala skär i söder och väster. Här möts nordliga och sydliga växtarter och här finner du ett rikt fågelliv med en blandning av insjö och kusthäckande arter. Du kan höra storlommens ensliga läte och se fiskgjusens och havsörnens siluetter mot skyn.

Åter betar djur på öar som bär spår av forna tiders skärgårdsjordbruk. Sedan 1987 finns Luröskärgårdens natur- och kulturförening som arbetar för bevarandet av skärgårdens unika natur och kultur.

Larsen & Ödvall

Yrkesfotografen Axel Gunnar Ödvall föddes i Bredared (Västergötland) år 1876. Han kom till Glava (Värmland) år 1903 och startade en ateljé med den danske fotografen T. V. Larsen. I Arvika övertog firman Larsen & Ödvall år 1906 systrarna Seymers ateljé i kvarteret Vakten. Ödvall drev parallellt filial i Årjäng.

1920 blev Ödvall ensam ägare till firman som han drev till 1947, då han överlät den till en annan ägare. Något år senare skänkte han alla sina glasnegativ, c:a 60 000 plåtar, till Arvika kommun. Tyvärr har denna fantastiska kulturskatt hanterats ganska illa, och över 20 000 foton har blivit förstörda av olika anledningar. Gunnar Ödvall dog i Arvika i maj 1957.

Gunnar betraktades som en mångsidig och skicklig fotograf som på cykel färdades med kamera, staffli och plåtar, runt om i Värmland. Han fotade vanligtvis i formaten 13 X 18 och 18 X 24 cm. Han fotade allt från bröllop, familjefoton, skolavslutningar, konfirmationer eller andra uppdrag som företaget fick.

Under en av hans många resor i Värmland åkte han till Lurö och tog många vackra foton på ön och dess innevånare. Nedan finns en foto från höskörden på Örnvalds gamla bostadshus och Janssons äldre hus till höger. På fotot till höger är vyn över Stenstakahamnen med en Vänersnipa i mitten. Flera av motiven gjordes till vykort som sedan såldes.

Luröminnen

Lennart Hagman

Efter folkskoleseminariet i Karlstad fick jag plats i Vålberg som lärare i biologi och matte, eftersom det då blev nioårig grundskola, och fler lärare behövdes på högstadiet. Efter en termin kom en mörkhyad behörig lärare, som var från Slottsbron, Alf Olsson. Han var fågelskådare, och jag var intresserad. Dessutom hade han en motorbåt i Slottsbron, som bland annat förde oss till Lurö skärgård.

De första gångerna landade vi i Basteviken vid Janssons brygga, tror jag, och där dök Alfs kusin Hasse Kongbäck upp. Han var liksom jag ursprungligen från Skoghäll. Första övernattningen var på Sörudden i Örnvalds stuga uppe på berget. Vi sov över där flera gånger, och en gång kom jag ihåg att Alf och Hasse skulle till Stångudden för att ”prata fågel” med fyrmästaren, men egentligen ville de dit för att få se hans fina dotter och jag blev kvar i huset.

Jag var med och satte upp knipholkar på en massa öar, och ibland skulle de ju städas. Vid ett sådant tillfälle blev det ett himla

liv när Alf stoppade ner handen i en holk, för i den bodde det en mård. Alf fångade den i en säck och skröt med att han nog var ensam om att ha kliat en mård bakom örat. Hasse skulle ta en bild när den släpptes, så Alf räknade till tre, och då skulle Hasse ta bilden, men det gick så snabbt att inte ens svansen var med på bild.

En härlig varm sommarkväll satt vi på Norra Hökön och lyckades vissla igång alla storlommarna i hela omgivningen.

En annan gång hade en skrak hackat ihjäl en knipa, som låg på ägg. Skranken lade sina ägg ovanpå knipan, men en ny knipa kom och lade sina ägg i skrakens nya bo, så skranken ruvade både sina egna och knipans ägg. Den mixade kullen skulle jag velat se!

Vid ett annat tillfälle hade en skrak lagt ägg i öppna spisen på en fiskarstuga. Vi såg ingen annan väg in än genom skorstenen, så vi lämnade dörren lite öppen för ungarerna.

En gång hade vi med oss en fågelkunnig kamrat med kamera med stort objektiv. Problemet var att rosenfinken, han skulle fota vid Bruket, kom alldeles för nära, så han fick bara oskarpa bilder.

En kväll stod vi vid viken mot Svinön och såg något, som singlar ner från himlen. Det visade sig vara trollsländevingar, och vi förstod ingenting. Slutligen insåg vi att det var en lärkfalksfamilj som fångade sländor i luften och åt efter att ha knipsat av vingarna.

Många underbara minnen blev det, men jag kommer också ihåg när jag en förvårnatt klättrade upp ur akterruffen på Alfs båt och kröp över ett frostigt däck för att inte halka i sjön tills jag kom till sittbrunnen för att i all hast kunna offra till havsguden ULLRIK.

Ett liknande minne var när Hasse och Alf satte iland mig på en ö, där jag kunde lägga mig och hålla i två tallar för att ön inte skulle välta.

Ibland sov vi över på övervåningen i skolhuset, som var under renovering. I det sammanhanget träffade jag Pontus Örtendahl och maoriprinsessan Erena Rhösen, nuförtiden bosatt i Deje, som omfamnade träd och vidgade min syn på livet och naturen.

När Luröskärgårdens Natur- och Kulturförening bildades stängslade vi upp för djuren från Pontus och Lennart Rask. Då skulle bland annat drängstugans tak rivas, och det var där jag skulle sova. Men taket hann inte bli klart, så Kicki tyckte att jag kunde övernatta i hennes lekstuga, den gamla oljeboden till gamla fyren. Ett

underbart litet hus, som är en säng lång och en säng och en pall bred, dock med utrustat våningssäng. Om jag kommer ihåg rätt har familjen Martins rekordet med två vuxna i sängarna och tre barn på golvet under sängarna.

På verandan hade Valter byggt ett ”kök” med två kokplattor mot söder och ett bord för två mot norr, men det var för trångt att laga mat och sitta vid bordet samtidigt.

Sedan kom Ian, min sambo, till ön och blev störförälskad i det lilla huset, men undrade lite försiktigt var man hämtade vatten. Senare fick hon klart för sig att när man klätt av sig och simmade kunde man öppna munnen och dricka. En vidunderlig känsla! Detta ledde till att vi tillbringade över trettio somrar där.

En kväll när familjen Rask satt hos oss, fick inte Ellinor åka båt till Ormedalen, för hon saknade flytväst. Då sa hon: ”Här är så trångt att man inte ens kan bli arg!”

Valter och Ruth var vår trygghet, som alltid fanns där. Vi blev som barn i huset. Valter satte en kran nära oss på bevattningsslangen till grönsakslandet och skaffade en kyl i ladan och frysutrymme fick vi av Ruth. Mat beställde vi från Eva på ICA i Eskilsäter, Luröhonung och rökt sik från Ingrid Örnvald i Basteviken. Ragnar Lurén skjutsade och levererade post och lax. Sven och Bengt Örnvald hade de dagliga turerna tillsammans med Ulla-Britt om det var något extra. Sune och Marianne Westerberg var den fasta punkten på Stenstaka med Anton och Noak i bakgrunden.

En av de första kvällarna ville jag visa Ian

Tittåsen, där vi träffade Bengt Lagerkrans och Gun som blev våra närmste grannar på andra sidan viken.

Bosse och Gun Olofsson hörde till den inre kretsen kring fyren. Niklas, deras son tyckte om att fiska, men tyckte inte om fisk till vår glädje. När han gick förbi frågade han: ”Äter ni fisk? Vi sa: ”Ja”, och ville gärna ”hjälpte till” med att äta upp alla sorter, som han drog upp.

Och så fanns ju Ellinor, denna underbara unge, som for runt som ett yrväder. Jag har tipsat många småbarnsföräldrar om att rulla en limrulle för kläder över nakna små barnkroppar, för att fånga upp fästingar. Så gjorde Kicki på Ellinor.

En gång när vi fick låna Valters lilla jolle for vi till Basteviken. Då fanns det en genväg genom vassen. Helt plötsligt fick Ian se två buskar i vattnet. Hon var förvånad att jag stannade till, men när ”buskarna” steg upp på en sandbank och visade sig vara två stora älgar. När man sitter i en liten jolle lite för nära då känner man sig väldigt liten. Buskarna var hornen.

Valter tog oss med till Vithall, ”Lycksalighetens ö” som Gustaf och Matilda kallade ön. Valter berättade om hur Gustaf inte ville köpa motor till båten, för det skrämde fisken, och hur han rodde och seglade till Lidköping för att sälja fisk. Jag tror att någon dog där ute för att de åt kött från en självdöd ko när fattigdomen var som störst. Vi skulle städa inför sommaren, och det blev en fin tradition varje sommar. Huset har alltid stått öppet, och där kunde man köpa Lurökort och lägga pengarna i en glasburk. Men en kväll, när jag var i Stockholm för en TV-inspelning,

knackade det på hos Ian. En man ville köpa bensin. Hon skickade dem vidare till Bosse och Gun, där han köpte bensin för exakt den summa, som saknades på Vithalls fotoförsäljning.

När Valter och jag skulle få bort vassen utanför Ormedalen skulle jag köra båten med vassaggregatet. Jag hade ju kört utombordare förr. Problemet är att jag är vänsterhänt, så när jag tyckte att jag sänkte farten och vred reglaget från mig ökade båten. Jag fattade ingenting, och Valter var mycket nära att falla i vattnet några gånger, men till slut löste vi det.

En dag vill Valter visa oss något. Han gick fram till en enbuske och vek undan några grenar. Där inne låg en skrak och ruvade. Valter pratade sakta och klappade på henne, och plötsligt fick vi se att den andra skranken låg där inne också.

Vid Stånguddens fyr fanns härliga små körsbär, som gällde att hinna plocka innan fiskmåsarna åt upp dem.

Ibland kom Ruth gående med David, barnbarnet, och pekade och lärde honom om växter. David specialiserade sig på larver från macaonfjärilar, som förvarades i grönsakslådan i Ruths kyl över vintern och släpptes ut till våren.

När vi skulle hjälpa Sune att flytta får landade en brevduva på Janssons gräsmatta. Vi fångade den och läste av ringmärknin-gen. Den var norsk, och vi hoppades att den skulle hinna hem innan duvhöken fick tag i den.

När Ellinors Groenendael stack till skogs för att jaga rådjur kom den inte tillbaka. Vi var alla ute och letade. Slutligen

Foto Bo Dahlgren

hittades hon. Hon hade troligtvis halkat, fastnat med huvudet under en rot och kvävts.

När vi skulle till begravningen på Ormedalen bad Ellinor mig att spela något på flöjt. Vi gick hand i hand gen-

om skogen från Stångudden. Väl där spelade jag ett stycke ur ”Från de saligas ängder” av Gluck.

En sommar spreds ett rykte om att det fanns björn på ön, men det var Lennart Rasks lurviga highlandkalv.

En dag när Ian satt och läste och jag spelade flöjt dök fotograf Bo Dahlgren upp, tog en bild och vann andrapris i en stor fototävling.

Vi hade underbara somrar och gjorde till tradition att bjuda alla som ville på ett kafferep med sju sorters kakor och ett Lyrik- och musikprogram. Ian läste allt utom de värmländska inslagen där jag fick rycka in, och jag blev kittet mellan dikterna med mina olika instrument.

Här kommer något vi har skrivit speciellt för Lurö.

LAXRAP

(Med tillåtelse från Lennart Rask)

*Man sätter sig i båten och ror ut ett litet tag
och fångar sig en femti kilo lax,
rensar och filéar och tar bort varenda ben
sen mal man det riktigt fint.
Den smet som man får ska man späda
med sånt
som förhöjer och ger lenheten i smaken,
som åtta liter grädde och åtta liter
crème fraich.*

*Fyrtio ägg ska också med i smeten
sen salt tjugo matskedar och vitpeppar
två.*

*Tillsätt slutligen
två liter finhackad dill.*

*Lägg smeten i formar och baka en
timme
i vattenbad.*

*När det hela har svalnat
finns det bara
en sak kvar.*

NJUUUUUUUUUUT!!!

Lennart Hagman juli 1996

Sommarens Lurö —

grönskande stränder och blomsterängar,

omslutande, ofögärligt vatten.

Höstens Lurö —

mörker, dimma och blåst,

blågrått isande vatten.

Vinterns Lurö —

tystad, vita vidder, snöstorm,

tomma stränder och stigar.

Vårens Lurö —

blånande vatten, måsarnas skri,

häggrande horisonter.

Sommarens Lurö

grönskande stränder och blomsterängar

omslutande, oförgärligt vatten.

Ian Sarrazin juli 1996

Fritt efter Lurö — ön i Vänerns mitt

Ian somnade in den 22 juni 2020, och de två sista åren har vi inte kunnat komma ut, men vi har haft så underbara somrar på Lurö, att hon vill att hennes aska ska strös utanför Stånguddens fyr.

Den tusenåriga linden på Lurö

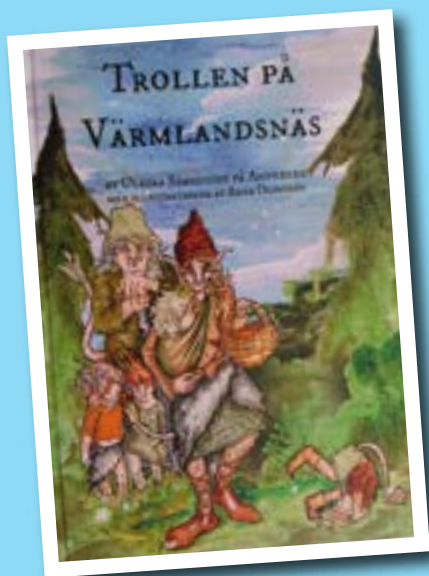
I boken Natur i Värmland från år 1954 står det att linden intar en liggande ställning efter en storm år 1943. Lyckligtvis bröts inte de kraftigaste rötterna. Efter katastrofen fick hon ett besök av landshövdingen. Det fanns till och med tankar på att få henne på fötter igen men skogs-experten ansåg, klokt nog, att detta var allt för riskabelt.

Linden sköt ny skott från stammen och de växte upp till nya träd. Idag växer det flera buskar och träd i en liten dunge vid foten av Tittåsen med gener från den tusenåriga linden och kanske ämnar den leva tusen år till...

SMÅNOTISER

TROLLEN PÅ VÄRMLANDSNÄS

Ulrika Simonsson, boende på Värmlandsnäs har skrivit en barnbok om trolLEN på Värmlandsnäs som kom ut hösten 2020. Förutom platser på näset finns det även inslag i boken från Lurö som hon besökt många gånger. Illustrationerna i boken står Anna Olofsson för. Är du intresserad av att veta mer om trolLEN på Värmlandsnäs kan du beställa boken via hennes e-mail. Ulrika skriver nu på nästa bok som kommer ut till hösten, den kommer heta: Det annorlunda trollet på Lurö. Senare i år går även den att köpa på e-mail: usimonsson19@gmail.com.

SKÄRGÅRSBETE

2020 betade sju tackor på Gunnarsholmen och elva tackor var i hagen på Stenstaka. På Sönnervass gick 17 kvigor och stutar och på Ärnön/Vithall gick 20 kvigor/stutar. En kviga är en ko som ännu inte kalvat och en stut är en ung kastrerad tjur. Det är Mattias Örtendahl som äger djuren, tillsynen står Sune Westerberg och Anders Ydergren för.

SJÖFART UTAN LOTS

Transportstyrelsen har föreslagit att farlederna genom naturreservatet Lurö skärgård ska bli lotsfria eftersom de bedömer att båtar kan passera säkert utan lots. Trots att de tre senaste olyckorna på Väneren har skett utan lots i Lurö skärgård. Detta har väckt protester bland remissvaren. Inga beslut är fattade ännu.

NYTT BOENDE

Är du skeppsbruten, närmar sig mörkret snabbare än väntat eller vill du bara övernatta på ett nytt ställe i Lurö skärgård? Ja i så fall finns det nu möjlighet att övernatta i Lilla Brattens fyr. Nu finns det en 80 cm smal säng ståendes i fyren som den som vill kan låna för övernattnig. Det är ett helt klart ett spartanskt boende som inte passar alla. Inte heller är det fördelaktigt att ta med sig hela familjen men är man själv ute i skärgården är det ett passande boende. Det sitter ett kodlås på dörren men koden kan du få av Sune eller Henrik. Välkomna att besöka Lilla Brattens fyr.

UTEDASS

Från och med i år är det föreningen som tar över ansvaret för de tre utedass som finns i naturhamnen Bösshamn och det utedass som finns på Stångudden. Vi får i uppdrag av fylla på nytt toalettpapper när det börjar ta slut. Vi kommer även stå för vårstädning och tanken är att vi i år även kommer måla de dass som är i behov av målning utvändigt och invändigt. Falu rödfärg utvändigt och två nyanser av blått invändigt.

FÖRENINGSBÅTEN

Under våren kommer båtgruppen ta sig an föreningsbåten Blåbäret med att plasta om skrovet. Det har under en längre tid varit problem med läckage men nu är förhoppningen att man ska slippa ösa den varje gång någon i föreningen behöver använda båten. Gunnar kommer få huvudansvar med att plasta om skrovet.

VÄNERVECKAN

Varje år arrangeras Vänerveckan sista veckan i augusti. Förra året ställde de om till digitala aktiviteter och det är troligt att det blir så även i år. Gå in på hemsidan för att få mer information: www.vanerveckan.se.

SÅ MINNS JAG LURÖ

Cecilia Pärn

Min första Lurövistelse var redan under 70-talet tillsammans med bl.a. folklivsforskaren Birgitta Klarström. Vi åkte en dagstur till Lurö och gick iland i Basteviken där Ruth mötte upp och berättade om ön.

Senare, år 1989, gick jag en kurs i ekosofi. Vi var tolv stycken deltagare med bl.a. Marianne och Sune. Pontus Örtendahl var kursledare. Vi hade vår bas på Stenstaka, i det spartanskt inredda bostadshuset med järnsängar och utan vatten. Vi fick se Lurö men omnejd under alla årstider då vi var därute en veckoslut i månaden under ett år. Det har gett mig Lurö verkligen under skinnet. Upplevelserna från den kursen är något jag aldrig glömmer.

Kursen resulterade i att Marianne och Sune med sina två barn provbodde på Lurö sommaren därpå, för att eventuellt bli fast boende på Lurö. Jag hade förmånen att få uppleva denna vackra ö under ett antal veckor den sommaren. Jag bodde i Sunes gamla tält som stod i trädgården under asken. Jag har därefter varit på ön nästan varje år fram tills nu. Första tiden på Lurö handlade mycket om vatten, bära vatten till bostadshuset, senare bära vatten till Drängstugan eller för att stoppa någon pyrande brasa som tagit eld lite för bra när vi röjde runt Stenstaka. I början av 90-talet var omgivningen runt Stenstaka igenväxt och arbetet handlade mycket om att öppna upp ner mot vattnet.

Även båtturnisterna bar vatten, de vågade inte använda vattnet i sjön utan hämtade vatten i dunkar ur kranen vid ladugårdsgaveln. De förstod inte att det var samma vatten som deras båt låg och skvalpade i.

Musikkvällar

Under många sommar på 90-talet arrangerades musikkvällar i logen på Stenstaka. Mitt ansvar var att sätta upp affischer på öns alla utedass. Dessa kvällar blev en samlingspunkt för Luröbor och alla båtgäster som låg i hamnarna. Någon ställde fram ett bord utanför logdörren som fick bli ett entrébord med inträde på 20 kronor. Marianne gjorde laxbaguesetter och bakade kanelbullar. En av de musikkvällar jag kommer ihåg mest är när Ian läste dikter och Lennart spelade på sina många olika flöjter. Man rös i hela kroppen så vackert var det.

En annan musikkväll på Lurö jag minns väl var när bandet Liv och Lust kom, med bland andra Ronny och Gudrun från Kil som medlemmar. De var så många, ett 20-tal, och hade många och stora instrument så att Sune körde ut dem på pråmen. De gick iland vid Stångudden och vandrade över ön till Stenstaka medan instrumenten åkte vidare på pråmen. En annan kväll var när Dublin fair spelade. Det rådde kulingväder. Alla instrument fick vara inne i förarhytten på Sunes båt, medan bandmedlemmar fick stå ute och kom således fram dyblöta. John McCaffrey tog av sig sina blöta kläder och framträdde endast iförd militärfilt.

Noak satt alltid på första bänk, mycket entusiastisk och dinglade med benen. Det är fina minnen att tänka tillbaka på även om det var

en hel del jobb runtomkring med att ställa i ordning alla bänkar och städa logen efteråt. Och att Sune dessutom skulle hämta och skjutsa tillbaka alla medverkade samma kväll.

Matleverans

Under några år hyrde jag lillstugan på Bruket. Det var ett spartanskt inrett hus utan vatten och el. Det var utedass som även rymde ett antal fågelbon. Under de åren när jag bodde där fixade jag en hel del i huset. Det blev också en samlingspunkt när Ragnar var iväg för att hämta post och mat som beställts av öborna från lanthandeln i Eskilsäter. Man visste aldrig riktigt när Ragnar var tillbaka. Öborna och jag hade det trivsamt i gröngräset och fikade medan vi väntade på Ragnar. Ragnar var fiskare och frös ner sina fångster i frysboxar i sjöboden. När de var fyllda fraktade han in sin fångst till Ekenäs där den togs omhand av en återförsäljare.

Skidtur

Två gånger har jag åkt skidor till Lurö, första gången åkte jag ensam ut och åkte då i någons skidspår. När jag nalkades Lurö kom Marianne och mötte mig. Den andra gången var under sportlovet då jag och min son, Henrik, åkte ut. Det var blankis med bara smala strängar av snö som jag fick ta sats i för att komma fram eftersom stavarna var trubbiga och därför svårt att få fäste i blankisen. Vi var där en vecka och hjälpte till men efter några dagar blev det väderomslag och det började töa. På hemvägen körde Marianne oss på snöskoter. Jag fick sitta bakom Marianne och Henrik stod på en spark och tolkade. Med vatten på isen såg man inte om det var öppet hav eller inte så för säkerhets skull stod Marianne upp hela resan och höll utkik. Hon körde fort som attan och vattnet bara sprutade runt oss. Det var ganska otäckt och det tror jag till och med Marianne tyckte men vi kom lyckligt fram.

Fyren som blev vandrarhem

När Norra Trädgårdsholmens fyr, som användes som bostad i Ekenäs skulle bort fick Sune och Marianne frågan om föreningen ville ha byggnaden. De fick snabbt åka iland och plocka ner huset som sedan låg under presenning några år på Lurö. Därefter byggdes den upp på Stenstaka. Det var mycket arbete och extra stressigt inför invigningen. När inredningen skulle på plats i varje vandrarhemmsrum med öppna garderober stod, Marianne, Sune, Finn samt jag och kämpade med en miljon smådelar som skulle sättas ihop och bråttom var det. Ute ösregnade och då dök det upp gäng dyblöta kanotister och frågade efter tak över huvudet. Det fick de så gärna, bara de hjälpte till att skruva möbler. Det gjorde de gladeligen och vi fortsatte till vandrarhemsmatsalen för att bygga klart innetaket. En mätte, en sågade, en målade och en spikade upp spånten. Det var med nöd och näppe allt blev klart till invigningen som gjordes av dåvarande landshövding, Eliasson.

Tantverkarna

Under senare år har även Tankverkarnas tovningshelger varit en naturligt knutpunkt på Lurö vår och höst. Då har en grupp kvinnor träffats för att tova alla möjliga skapelser, kanske har du provat våra innetofflor som finns till lån på logen någon gång.

Detta är några av alla de fantastiska minnen jag har av Lurö och jag är så glad att jag har fått vara med om allt detta.

I huvudet på en fotograf

Hans Kongbäck /N, PN
www.vanernatur.se

Mitt fotografiska intresse vaknade tidigt. De första bilderna tog jag med pappas lådkamera, som idag står på en hylla i mitt arbetsrum. Tillsammans med min kusin Alf, några år äldre, utvecklades mitt fotointresse. Den första egna kameran blev en tvåögd spegelreflexkamera för 49,50. Året var 1957. Jag köpte min första förstoringsapparat och ockuperade köket hemma på Skoghall. Framkallade mina filmer och gjorde mina första kopior.

Min första bild har jag kvar. Absolut förbjudet för mamma att komma in i det mörklagda köket. Fotade av bröderna Cartwright på TVn och gjorde små idolbilder till tjejerna på realskolan. Köpte min första ”riktiga” kamera hos Norlings i Grums. En Praktica spegelreflexkamera.

Från mitten av sextioalet övergick jag mer och mer till diafilm och kunde visa bilderna för andra. Naturfotografierandet tog allt mer överhanden. Varje år gjordes fågel- och fotoexpeditioner i Segerstads skärgård och till Lurö eller Djurö. Idag har jag god nytta av de gamla diabiliderna som har blivit viktiga dokument över vad som hänt med

flora och fauna under femtio år.

Efterhand blev jag allt oftare tillfrågad av olika föreningar att visa bilder och framför allt bilder från Väneren. Magasinen med diabilider växte i antal och jag frågade mig till slut vad jag skulle göra med alla diabilider.

1978 flyttade familjen till Hökerum nära Ulricehamn. Jag gick efter lite vända med i Ulricehamns fotoklubb och deltog i klubbens tävlingar och det gick riktigt bra.

I början av 80-talet investerade jag i en mellanformatskamera typ Hasselblad. Inspirerad av min otroligt duktiga kompis Jan Töve, som också bodde i Hökerum. Det blev ett helt annat sätt att fotografera. Varje bild planerades. Ljus, komposition, skärpedjup exponeringstider, stativ m.m. Naturligtvis fanns automatikprogram som användes när man behövde vara snabb. Kameran låg alltid skjutklar i bilens framsäte.

Årets stora fotechändelse var naturfotofestivalen i Vårgårda, Sveriges Mecca vad gäller naturfoto, under allhelgonahelgen. Ett tredagars program med bildvisare från bla Norden, Europa och USA. Jag fick en riktig kick när

jag ett år vann festivalens fototävling i konkurrens med många kända namn. Så småningom fick jag den äran att gå upp på scenen och visa mitt vänerprogram.

Funderingarna kom då och då. Vad har jag för kvalité på mina bilder, håller dom att visa upp? 1996 sökte jag till Svenska Naturfotograferna/N med en kollektion. Att bli medlem i /N är det högsta målet man kan nå inom naturfotografen i Sverige. Jag gick på moln den dagen jag valdes in i föreningen. /N hade egen bildbyrå och därmed fick man hjälp med att sälja sina bilder.

2006 medverkade jag som författare och fotograf tillsammans med Bo Dahlgren, Tore Hagman och Jan Töve i boken Vänerhavet. Boken blev en succé och blev samma år vald till ”Västergötlands vackraste bok”.

Så kom den digitala revolutionen. Jag köpte min första digitalkamera 2005, en Canon spegelreflex. Nu uppstod oanade möjligheter. Det kostade nästan ingenting att fotografera. Bilderna på ett minneskort och sedan lagradem på en hårddisk.

Idag är vårt mörkrum digitalt, och består av en PC och en 27” Mac för bildbehandling samt två A4 skrivare och en storformatsskrivare. Anke är en skicklig fotograf och min bästa kritiker. Vi har haft flera gemensamma utställningar med natur och konstfoto som tema. Vi ställer också ut tillsammans med föreningen Biofoto Syd samt med Eslövs fotoklubb, där vi båda sitter i styrelsen.

Sedan två år är jag medlem i PhotoNatura, en förening med naturbild i focus och med ett fyrtiotal av sydsveriges

främsta naturfotografer. Ett sätt att med nya vänner utveckla sitt kunnande. Jag är också ansluten till två bildbyråer, TT och Azote Images bildbyrå. Men det är tufft att sälja bilder idag. Konkurrensen och utbudet är stort. Alla fotograferar idag, inte minst med sin mobil, som också har redigeringsprogram.

För dig som har digital kamera och spar bilder i molnet eller på hårddisk finns flera gratis bildredigeringsprogram. I de flesta fall behöver bilder redigeras eller ”ställas”. I de flesta kameror får man idag bilderna i Jpg eller RAW-format. Jpg bilden, som i princip görs färdig i kameran men kan redigeras innehåller bara hälften så mycket information som RAW-formatets bilden. Har du RAW i din kamera så använd det formatet. Då kan och bör du redigera bilden i ett bildbehandlingsprogram. En RAW-formatetsbild behöver alltid redigeras för att få bästa resultat. Redigerar eller framkallar du bilden så kalla inte detta för manipulation eller fusk. I det analoga mörkrummet förändrade man också bilden med olika framkallningsteknik och ljuskänsliga fotopapper. Nu har du möjligheter. Ställer man ut bilder under mottot konstfoto har man oändliga möjligheter att förändra sin bild, medan under rent naturfoto finns estetiska regler att hålla sig till.

Lek med kameran, sätt inga gränser för skapandet. En bland många tekniker är ICM (Intentional Camera Movement). Man rör kameran under exponeringen.

Jag fotograferar naturligtvis inte bara natur utan är en allätare. Porträtt, gatufoto och produktfoto ingår i mina motivval.

Lycka till med fotografierandet!

SMÅNOTISER

SOLTIMMAR PÅ LURÖ

Solmätaren som står på en ö strax väster om Stenstaka installerade Säffle kommun för några år sedan. De första åren visade den att Lurö ligger i toppskiktet när det gäller soltimmar i Sverige. Vänerns storlek håller ofta molnen borta likt vid kusterna. Sedan några år har dock mätstationen tekniska problem med överföringen av data och har därför inte gett någon information. Kommunen har föreslagit SMHI, som i dagsläget har 19 mätstationer som mäter soltimmar i Sverige, att ta över stationen. Men SMHI säger att de för tillfälligt inte planerar att införa fler mätstationer även om Lurö skulle vara en intressant plats att mäta på.

VATTENPROVER

Enligt undersökningar som gjorts under 2019 och 2020 i Vänern visar att det finns spår av 21 olika ämnen mitt ute i Vänern. Det var rester av antidepressiva läkemedel, sötningsmedel och koffein m.m som tar sig ut via våra avlopp. Ämnena är i så låga koncentrationer att vi inte ska vara oroliga för att bada eller dricka vattnet men resultaten är ändå viktiga. Man vet inte hur det påverkar den akvatiska miljön eftersom flera av ämnena är gjorda för att verka i låga halter. Man vet inte heller hur de fungerar när de blandas med varandra på det här sättet. Idag finns teknik för att rena den här typen av ämnen, men få reningsverk har tekniken installerad och inga lagkrav finns ännu på att det måste installeras.

ÅRETS VÄRMLANDSFÖRFATTARE 2020 ÄR BO LANDIN

Han är mest känd som naturfilmare och miljöjournalist. Naturinventering av Djurö skärgård skrevs av Bo och Marianne Landin och kom ut 1976 genom Länsstyrelsen i Skaraborgs län. I denna 105 bladiga skrift föreslår Bo att naturen är så unik att det borde bli ett naturreservat. 25 år senare, 1991 blev Djurö skärgård till och med en nationalpark.

En annan bok som Bo varit med att publicera är Skärgårdar i Vänern. En guide till natur och landskap av Bo Thunberg, Bo Landin, Hans Kongbäck och Lars Furuholm. Boken kom ut år 1983 och där beskriver man bl.a. Lurö skärgård och Millesviks skärgård. Senaste boken han har skrivit heter Fotavtryck. Utmärkelsen delas ut av Region Värmland.

NY VÅGBRYTARE

Stenstaka har fått en ny vågbrytare utanför yttersta bryggan. Den lugnar vågorna från sydväst, som är vanliga på sommaren, och gör att det blir säkrare att ligga vid yttersta bryggan. Vid fint väder kan man även ligga direkt vid vågbrytaren då det finns en landgång. Vågbrytarna har tidigare legat i Spiken men nu ligger två sektioner i Stenstaka gästhamn på Lurö och en vid Gunnarsholmen.

NY KARTA ÖVER LURÖ

Bengt Örnvald har tillsammans med Anders Falk gjort en ny karta över ön med alla de gamla namnen på öar, vikar och uddar med mera. Det är en viktigt arbete som har gjorts då annars denna typ av information kan gå förlorad då namnen inte används på samma sätt som det gjorde förr. Föreningen har köpt in en karta som finns på Stenstaka. De har även sammanställt en skärgårdskarta med namnen i skärgården.

VÄNERSTIPENDIUM

Robert Skogh tilldelades 2020 Vänerstipendium för sitt arbete som miljöinspektör i Gullspång, Mariestad och Töreboda kommuner. Robert bor i Otterbäcken och han har under två decennier varit en välkänd och uppmärksammad person i arbetet med Vänerns unika lax- och öringstammar. Robert inledde sin anställning vid kommunen med att bli projektledare för restaureringen av Gullspångsälven, nedströms kraftverket i Gullspång. Som projektledare var han drivande i att finna samförståndslösningar med inblandade myndigheter, kraftbolag och andra aktörer.

UPPDATERADE KARTOR PÅ LURÖ

Föreningen planerar i år att renovera taket på informationscentralen i Bösshamn då det är murket. I och med att den får en uppfräschning är vår plan att börja uppdatera informationen som finns där. Vi kommer börja med att uppdatera Lurökartan. Det finns totalt tre informationscentraler på Lurö och enbart kartan finns i dagsläget på ytterligare två ställen. Säffle kommun kommer stå för tryckkostnaderna.

livserfarenheter och drömmar.

För mig var en av drömmarna att få mer tid till skapande verksamhet med måleri och olika sorters hantverk; sånt som gärna får stå tillbaka när livet fylls av yrkesarbete och en inrutad vardag. Så småningom kom jag att inse att möjligheten att skapa sånt vi kallar konst inte bara handlar om det som det yttre rummet inspirerar till. Det handlar inte minst om att öppna dörren till ett inre rum och det är inte alltid så lätt. Framför den dörren samlas lätt en massa bråte om man inte håller efter och skapar utrymme.

I takt med att livet på Lurö fylldes med en ny sorts vardag, nya utmaningar och ett nytt sorts livspussel att lägga var jag nog inte så bra på att hålla den där dörren öppen, men tiden fylldes av en annan sorts skapande. Att väcka det slumrande kulturlandskapet till liv och att skapa miljöer och upplevelser för människor som besöker ön kom att bli den skapande verksamhet som fyllde vår vardag. Idag är jag oerhört stolt över det arbete vi gjorde tillsammans med Luröföreningen, med uppbyggandet av Gästhärbärgat Luringen och med krogen Stormköket; 24 års Luröliv är inget jag skulle velat vara utan!

När jag så flyttade iland igen hösten 2014 förstod jag snart att jag hade ett uppdämt behov att uttrycka mig i bild och form. All inspiration jag samlat på mig under åren på Lurö, förmågan att iakta och viljan att berätta behövde äntligen få utlopp och nu fanns tiden där. Skulle jag kunna få upp den där dörren till det inre rummet igen? Genom vänner fick jag veta att Kyrkeruds folkhögskola i Värmland har konstnärlig utbildning som är öppen för alla oavsett ålder och här fanns nyckeln till det där rummet!

Efter att jag fått en utsliten höftled utbytt

kom jag till skolan på kryckor och här tillbringade jag ett av mitt livs roligaste halvår. Med internatboende och helpension, ateljéer och verkstäder öppna dygnet runt, fantastiska lärare och möten med härliga människor i alla åldrar var skolan för mig ett växthus som förlöste det skapande som ville ut. Att livet på Lurö präglade mig för livet råder inget tvivel om; det blev mest bilder med marina motiv, båtar i glas och båtar i keramik...

Lurö – min inspirationskälla

Marianne Westerberg Edgren

När vi kom till Lurö 1990 var det med en känsla av att ha kommit hem. Att vila blicken i det oändliga Vänerhavet, det öppna landskapet och alla väderväxlingar öppnade alla sinnen och gav en blandad känsla av rofylldhet och äventyr; av litenhet och av möjligheter. Vi var inte nybyggare; snarare återbyggare med en ambition att återskapa och vårda det kulturlandskap som vuxit fram under årtusenden men som nu låg vilande. Det bagage vi hade med oss rymde både

Tore Andersson har satt Lurö på kartan

I slutet av augusti 1988 tillbringade tre medelålders män ett par dygn på Lurö, inkvarterade i familjen Örnvalds stuga på Sörudden. Det var Tommy Edström och undertecknad som på detta vis ville fira gemensamme vännen Tore Anderssons 50 år. Han hade aldrig tidigare besökt Lurö, men genom hans stora naturintresse föll det sig naturligt att på detta sätt introducera honom även för denna sköna och rogivande miljö.

Vad ingen då kunde ana var att besöket skulle komma att få en alldeles avgörande betydelse för Tore, men framförallt, får man nog säga, alldeles särskilt för hela Lurö. Tore blev nämligen alldeles betagen av ön och har sedan återvänt många gånger och är mannen bakom såväl informationstavlor som diverse broschyrer. Lite tillspetsat skulle man kunna säga att Tore Andersson har satt Lurö på kartan.

Tore Andersson blev en stadigt åter-

Några exempel på trycksaker av Tore Anderssons hand.

Lurökartan som Tore Andersson ritat har med sina teckenförklaringar (ej med här) varit till stor nytta och glädje för tusentals besökare under åren. Den finns med på mittuppslaget i den folder Luröbåten delar ut till sina resenärer sedan ett 20-tal år tillbaka och i luröföreningens broschyr.

kommande utställare i Galleri Iskällaren åren 1995-2012. Under dessa år växte en varm vänskap fram mellan honom och Örnvalds. Tore började vid lediga stunder under galleriveckorna förfärdiga diverse skyltar för att beledsaga och underlätta för alla besökare i Basteviken.

Det ena gav det andra och snart fick han utvidga sitt informationskunnande till att även ta fram en folder för Luröbåtens dagliga turer från Ekenäs under sommaren. Rikt illustrerad med Tores originalteckningar, bör man tillägga. Foldern har sedan uppdaterats ett flertal gånger och kompletterats med ett eget sjökort från Ekenäs i norr till Östra Stenskar i söder – signerat Tore Andersson, förstås.

Allra mest framträdande är teckningen över de i dag helt sammanvuxna tre öarna

Så tänker sig Tore Andersson att kyrkan på Lurö kan ha sett ut.

Husön, Källbergön och Lurö. Där finns vandringslederna och de stora stigarna utsatta och exempel på djur- och fågelliv infogade på lämpliga platser samt olika fiskar och några arter från den rika floran på ön. Under åren har ett antal informationstavlor kommit på plats vid Ekenäs samt på ett antal frekvent besökta platser på Lurö;

Under många år låg segelfartyget "Gjöa", en replik av Roald Amundsens fartyg med samma namn byggd 1872, vid bryggan i Stenstaka och användes som vandrarhem.

i Basteviken, vid Stånguddens fyr, i Bösshamn och vid Stenstaka. Även här kan man ta del av Tore Anderssons fina teckningar kopplade med sakkunnig information. Arbetet skedde i intimt samarbete med Marianne och Sune Westerberg.

Ett annat projekt värt att lyfta fram är samarbetet med arkeologen Sofia Andersson. På hennes initiativ tog Tore i samband med utgrävningarna av kyrkoruinen på 2010-talet fram en teckning som visar hur kyrkan på Lurö från 1100-talet kan tänkas sett ut. Teckningen bygger på de mått och data som framkommit under många års utgrävningar.

Tore Andersson, som idag är 82 år, har ett förflutet som tecknare inom reklambranschen. Uppdraget var av ett högst skiftande slag, men många av hans illustrationer har ofta burit prägel av hans fäbless för fåglar och rara växter. Under många år var han en stadigt återkommande tecknare i Nya Wermlands-Tidningen. Journalisten Johnny Olsson skrev och Tore illustrerade med tuschteckningar. När Johnny någon gång var förhindrad att

leverera en text tog Tore över den delen också. Många minns säkert hans egna krönikor där all text var handskriven med Tores karakteristiska piktur.

Tore Andersson är jössehäring av födelsen. Uppvuxen i Ottebol utanför Arvika, men sedan många år tillbaka bosatt på Hammarö. Även där har hans tjänster

tagits i anspråk, bland annat av kommunen och inte minst i uppbyggnaden av Hammarö Skärgårdsmuseum, där han tillsammans med Kicki Rask tagit fram en fin basutställning.

Anders Falk

Tore Anderssons framför Örnvalds bostadshus i Basteviken sommaren 2019.

Talgoxe av Tore Andersson som pryder en vägg i Bosse Olofssons sommarstuga på Stångudden.

Ett av Tore Anderssons motiv från Lurö daterat 2000. Tavlan hänger i familjen Örnvalds gamla svinhus, numera ombyggt till en ombonad fyrbäddsstuga för uthyrning. Även kallad "Biskopsgården", eftersom biskop Bengt Wadensjö alltid bodde där i samband med utgrävningarna.

Kicki Rask

Formgivare och konstnär
Numera sommarboende på
Ormedalen, Lurö

Akvarell och tusch

Att inspireras av ett landskap

I mitt "barndomsland", Stångudden på Lurö var naturen och väderleken alltid närvarande.

"Det gör vi om vädret tillåter"

Mina föräldrar hade ögon som såg och ett sinne som upplevde naturens ständiga förändringar.

Detta förmedlades med "kom kom och titta på hur vackert månljuset speglar sig i vattnet",

"Smyg tyst där ligger en huggorm, ser du det vackra mönstret",

"Ooo ser du landskapet i kartlaven på stenen" och "titta här på aspens höstlöv, så vackra färger".

Så var det dagligen, en upptäcktsresa i ljus, färg och form.

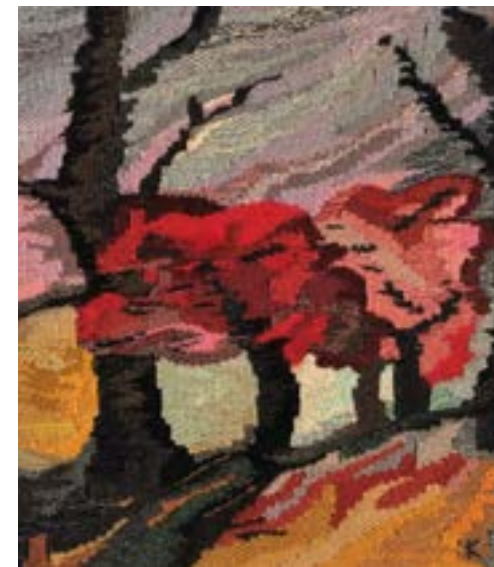
Allt detta bär jag med mig och det har präglat det bild och formskapande som följer mig genom livet. Redan som barn viste jag att jag ville arbeta med ett estetiskt yrke. Många kreativa kurser och utbildningar senare blev yrkestiteln formgivare med följeslagare konstnär.

Vänerns vida yta, mötet mellan himmel och horisont, mellan vatten och land, trädens form och naturens färger

finns ständigt närvarande i mitt skapande.

Om några år har det gått 50 år sedan min första utställning i Iskällaren på Stångudden och jag ser fram mot att återigen ha mera tid för Luröskärgården och mitt konstnärskap. Tid för nya upptäcktsresor i naturen och skapandets äventyr. Jag ser också fram emot att ibland få dela allt detta med ett barnbarns hand i min.

Bildväv

Glöm inte medlemsavgiften

150 kr/vuxen, 20 kr/barn (t.o.m.15 år).

Medlemsavgiften betalas på något av följande alternativ:

Bankgiro: 299-3822 Swish: 123 354 84 68

Glöm inte **ange namn** så Gunnar vet vem som betalar.

Viss information går endast ut via mail så uppdatera gärna föreningen med aktuell mailadress.

Betala gärna före 30 april.

Är Du ny föreningsmedlem skriver Du även in adress, telefonnummer och gärna mailadress.

Styrelseledamöter för Luröskärgårdens Natur- och Kulturförening

Ordf.: Henrik Ahlgren (henrikahlgren@hotmail.com)

Vice ordförande: Ellinor Rask

Kassör: Gunnar Löfdahl

Sekreterare: Jennifer Hobbins

Inga-Lena Djärv ord, Svetlana Lundh suppl 2016-2020

Henrik Ahlgren ord, Claes Hassel suppl 2017-2021

Sune Westerberg ord, Hans Kongbäck suppl 2018-2022

Ellinor Rask ord, Gunnar Åberg suppl 2019-2023

Martin Sandmark ord, Kicki Rask suppl 2020-2024

www.lurönok.se